

VERIFICACIÓ

1. És diferent il·luminar amb llum natural que fer-ho amb llum artificial?

Les fonts lluminoses (o focus lluminosos) se solen classificar, pel seu origen, en **naturals** i **artificials** i, per les dimensions que presenten, en **puntuals** (si són petites) i **extenses** (quan són considerablement grans o s'admet com a infinit, tal com s'esdevé amb el Sol).

Malgrat que totes emeten llum, les radiacions de les unes i les altres es diferencien, entre altres coses, per la cromaticitat o l'acromaticitat:

- La **llum solar** és blanca o acromàtica, però es pot descompondre en l'espectre de color ja conegut (l'arc de sant Martí).

- La **llum artificial** és majoritàriament cromàtica: la incandescent és lleugerament groguenca; la luminescent presenta diversos matisos, d'acord amb els gasos que intervenen en la seva composició.

La diferència més marcada entre la il·luminació produïda per la llum natural i l'artificial rau especialment en l'atenuació de contrastos en el primer cas i en l'accentuació del segon. Aquesta diferència es fonamenta en el fet que els raigs de llum natural –que provenen del Sol– són difosos per l'atmosfera en totes direccions, incidint sobre les ombres i esmorteint-les. Ara bé, els raigs de llum artificial –originats per llums– es consideren procedents d'un punt i, com que no incideixen sobre les ombres de cap altra llum, les parts fosques es veuen més accentuades, de manera que s'esdevenen majors contrastos amb les zones d'il·luminació directa.

En definitiva, la transició de la superfície il·luminada a la d'ombra és més violenta quan el focus de llum és artificial, en aquest cas, les zones de penombra intermèdia queden reduïdes al mínim.

2. Les ombres d'un paisatge varien en diferents hores del dia?

El paisatge, com totes les imatges, es compon de dos elements: **forma** i **color**. Però també ens valem d'un tercer element, el més característic: l'**atmosfera**, és a dir, la llum, l'ombra, el cel, els gasos ambientals, etc.

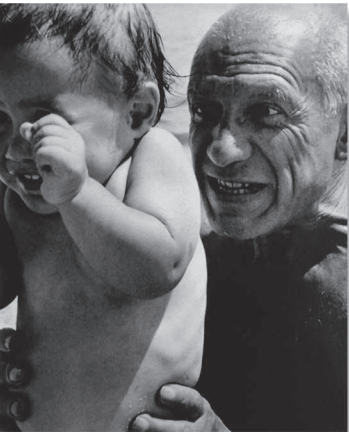
La percepció de la naturalesa segons l'hora del dia, l'estació de l'any i la climatologia són factors bàsics que influeixen en l'apreciació dels colors, les llums i les ombres; de fet, determinen els valors expressius d'un paisatge.

3. La llum influeix en la nostra percepció del color dels objectes? Explica-ho breument.

La percepció del color és totalment condicionada per l'acció de la llum sobre els objectes. La sensació de color és produïda per la composició de la llum que arriba als cossos. Els matisos vermell i or de les sortides i postes de sol, dels pètals de les flors, o el colorit del plomatge dels ocells tenen una aparença diferent gràcies a la mateixa llum diürna que incideix al damunt seu.

La llum pot ser directa o difusa; blanca o de color; càlida o freda; forta o dèbil; viva o ombrívola. Quan incideix un feix de llum sobre la superfície d'un cos, algunes radiacions són absorbides i altres reflectides, depenent del tint i la textura de la seva superfície. Per això, cada qualitat de llum posa en relleu determinats aspectes de l'objecte il·luminat i produeix efectes expressius diferents.

El color és, per tant, la conseqüència i el llenguatge de la llum; sense ella, no existeix ni la visió ni el color.

*Pablo Picasso
fotografiat amb
el seu últim fill.
Llum solar.
Zenital dreta.*

*Paisatge d'Astúries.
Llum solar.
Lateral dreta.*

*Llum solar.
Zenital.*